

Systane - preparát, ktorý akceptuje zložitosť slzného komplexu

MUDr. František Daboczi
3F Mikrochirurgia s. r. o.

Predpokladám, že väčšina čitateľov so mnou bude súhlasiť, že umelé slzy, syndróm suchého oka a s tým prepojené témy sú v súčasnosti jedny z najčastejšie diskutovaných. V každodennej praxi predstavujú veľké percento pacientov. A napriek popularite témy, napriek vysokej incidencii, ostávajú tieto prípady často riešené neadekvátne, alibisticky, poprípade nie sú riešené vôbec. Prečo je tomu tak? Odpoveď je ľahko-tažká.

Pacient, ktorý popisuje oči ako ťažké, režuče a páliace, unavené a niekedy opuchnuté, často nevykazuje žiadne, alebo aspoň takmer žiadne klinicky významné objektívne zmeny. Praktik preto spravidla vylúči podstatné ohrozenia zraku a volí medzi dvoma tzv. únikovými diagnózami: alergia, suché oko. V prípade, že chýbajú prejavy alergie, volí veľmi často suché oko. Spokojný s diagnózou predpisuje umelé slzy a považuje vec za vybavenú až do doby, kedy pacient prichádza na kontrolu so sťažnosťou, že liečba nezabrala. Obojstranne sa zvyšuje tenzia, stráca sa dôvera – tiež obojstranne, vzniká komplikovaný vzťah pacient – lekár. V prípade, že pacientovi bol problém vyriešený, nevzniká nič. Viem, že to znie demotivujúco, ale je to tak. Nespokojný pacient však má oveľa intenzívnejšiu tendenciu podeliť sa so svojou zlou skúsenosťou, ako ten, ktorého skúsenosť je dobrá.

Ak sa Vám zdá, že sa to nejako zamotáva, je to preto, lebo samotný problém suchého oka je záležitosť veľmi zložitá. Väčšina dnes praktizujúcich oftalmológov si doniesla zo školy jednoduchú predstavu o trojvrstvovom slznom filme. V posledných rokoch stále častejšie vídame zložité schémy slzného filmu. A čo je najdôležitejšie, objavujú sa preparáty, ktoré dokážu problém suchého oka riešiť, nie len prekryť príznaky. Takýmto preparátom je Systane.

Ak by som mal pripodobniť jeho účinok, pomôžem si príkladom. Predstavte si, že sa pokúšate maľovať vodovými farbami na sklo. Po chvíli to asi vzdáte, pretože to nepôjde. Ak však na sklo naniesiete tenkú vodosavú

vrstvičku, potom to nebude žiadny problém. V našom prípade vodosavú vrstvu predstavuje vrstva mucínu. Podobne ako so sklom, problémom ostáva, ako spomínanú vodosavú vrstvičku prichytiť na sklo, teda v našom prípade na rohovku. Za normálnych okolností máme na to glykokalix. Glykokalix je produktom zdravého epitelu a vytvára akúsi „plst“, do ktorej sa zachytáva stredná vrstva slzného filmu. Z toho vyplýva, že ak epitel zdravý nie je, nie je schopný držať na sebe vodu, inými slovami stáva sa z neho vyššie spomínané sklo a slzy, podobne ako vodové farby, na ňom neostávajú. Spúšťa sa bludný kruh. Signál, že časť rohovky nie je krytá slzami, je dôvodom na prísun nových slz. Pri mohutnej tvorbe slz dochádza k zmene pomeru v prospech vodnej zložky, teda porušuje sa správny pomer mucín, voda, tuk.

Systane nahrádza chýbajúce glykokalix tam, kde epitel nie je schopný ho vytvoriť. Navyše po kontakte s vodou sa zmení na gél, teda sťaží jeho spláchnutie riedkymi slzami. V konečnom dôsledku preruší bludný kruh.

Tieto vlastnosti sa v našej klinickej praxi výborne darí využívať – a to hneď v niekoľkých skupinách pacientov.

1. *Nosiči kontaktných šošoviek. Aplikujeme pred nasadením a po nasadení.*
2. *Stav po úrazoch rohovky, prípadne po PTK realizovanej z dôvodu zákalov rohovky. Aplikujeme 3 až 4krát denne po dobu minimálne 14 dní.*
3. *Stav po operáciách katarakty, kde slabým miestom je epitel nad hlavnou incíziou, ale najmä paracentézy. Spravidla stačí týždeň v dávke 5krát denne.*
4. *V neposlednom rade nám pomáha diferencovať kauzu syndrómu suchého oka.*

Po dlhom čase sa teda objavil preparát, určený na riešenie syndrómu suchého oka, ktorý by som nenazval umelými slzami. Systane akceptuje zložitosť slzného komplexu, predstavuje kauzálny prístup k riešeniu syndrómu suchého oka, naznačuje potrebu tento široký pojem začať deliť na konkrétne poruchy epitelu, mucínovej, vodnej a tukovej zložky slzného filmu a ... Asi tušíte, že by sa na tomto mieste dalo pokračovať nesmierne dlho, avšak úlohou tohto článku je podeliť sa s Vami s vlastnými skúsenosťami s týmto preparátom, takže nateraz asi tak.

Spoločnosť 3F s. r. o. poskytuje

zdravotnícke služby v širokom rozsahu. Okrem pracoviska ambulantnej očnej chirurgie, 3F s. r. o. - Mikrochirurgia oka, je to všeobecná očná ambulancia, a partnerská očná optika, Optika Centrum. Dôraz je kladený na operácie sivého zákalu a operácie excimerovým laserom. Dvaja chirurgovia dr. Ferko a dr. Daboczi sú bývalí primári očného oddelenia Leteckej vojenskej nemocnice v Košiciach. Dr. Trnovská a dr. Trnovský, bývalý primár očného oddelenia v Trebišove, sa starajú o pacientov v očnej ambulancii. Dr. Fekésházyová z Humenného sa venuje predoperačnej a pooperačnej príprave pacientov. Zaujímavosťou je spolupráca s vyše 65 očnémi lekármi, takmer z celého východného Slovenska, ktorí sledujú pacientov tak povediac nepretržite. Výsledkom tejto spolupráce bude aj rozsiahla štúdia výsledkov tak operácií sivého zákalu, ako aj operácií excimerovým laserom. Okrem operatívy a všeobecnej očnej ambulancie poskytuje 3F aj všetky služby spojené s aplikáciou kontaktných šošoviek, ale aj zhotovovanie okuliarov, v niektorých prípadoch aj na počkanie.

www.imsrecruitment.com

FAMILY DOCTORS FOR PRAGUE CLINICS
DOCTORS FOR UK
ÄRZTEN FÜR DEUTSCHLAND

UK

Many Resident Medical Officers (RMO's) wanted now
We need surgeons / anaesthetists and psychiatrists now.
Excellent English required

We also need:

Cardiologists/Radiologists/ Pathologists/Dermatologists/ GP's

CZECH

We require experienced Czech family doctors for private clinics in Prague.

DEUTSCHLAND

Hervorragende Positionen in ganz Deutschland vorhanden
Internisten/Anästhesisten/Neurologen/Orthopäden/Kardiologen

Contact: Marketa Johnston
Tel: +420 224 815 047 Mob: +420 736 208 844
Email: marketa@imsrecruitment.com
www.imsrecruitment.com